

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Huelga de barbers

—No us espanteu, barcelonins, encare que 'ls barbers se declarin en huelga: ja us afeytaré jol...

DE DIJOURS A DIJOURS

LA nova contribució ab que 'l govern pretén gravar els alcoholos ha tret de pollaguera a un número immens de industrials que 's senten gravement amenaçats. La pretensió del govern es desastrosa. Si 's plantejés el tribut tal com l'ha estudiat el ministre de Hisenda, no 'hi hauria industria alcoholera possible, y las prevencions qu' estableix son tals, que per cada duro qu' entraria en el tresor, n'entrarian cinch a las butxacas dels investigadors y demás agents encarregats de fiscalisar las manipulacions de la materia gravada.

Per altra part no hi ha medi de armonisar els interessos dels productors de alcohol vinich y de alcohol industrial, en oberta contraposició.

Defensa el Sr. Osma 'l seu propòsit assegurant que aquest nou tribut es el primer pas que 's dona per encaminarse a la supressió de l' odiosa contribució de consums. Pero ningú 's fia de semblants promesas. Tothom entreuveu que 's tracta senzillament d' establir una nova contribució, sens perjudici de mantenir totes las existents. Els consums quedarán, mentres subsisteixi 'l present estat de cosas, tan dispendios y sempre tan apurat. Unicamente la República concedint als municipis cert grau de autonomia administrativa podrá prescindir de un gravamen que pesa principalment sobre 'l alimentació de las classes desvalgudas.

D' aixó 'n tenim un exemple en la vehina Fransa ahont algunas ciutats industrials de verdadera importancia, com Lyon, han lograt reemplaçar l' odiós impost per una serie de arbitres menos onerosos y sobre tot menos exposats á frauds y lladrocinis.

En lo que passa á Fransa apoya la minoria republicana del Congrés la seva argumentació al combatre 'ls projectes del govern.

Notables discursos han pronunciat fins ara els nostres diputats Nogués y Zulueta. Las classes productoras, per lo regular tan apáticas sempre que 's tracta de la vida política, sabrán desd' ara ahont han de dirigir-se pera trobar defensors inteligents y gelosos de sos interessos amenaçats.

Conjuntament ab la discussió del projecte de alcoholos, s' está sostenint en el Congrés un debat sobre la qüestió del Marroch, en lo referent als drets y á las aspiracions d' Espanya, que no apareixen prou garantits després del tractat franch-ingles.

Assegura en Maura que se segueixen negociacions; pero quinás siguin aquestas y l' objectiu á que s' encaminin, son cosas que se las reserva. Lo que fuere sonará. Y si sona malament, com es de témer, dirém alló del adagi castellá: «Al asno muerto la cebada al rabo.»

En el curs del debat se posa una y cent vegadas de relleu que careixem de forsa y d' elements pera fernes respectar y fins pera conseguir que se 'n tingui en compte per las potencias que manejan el tinglado. Un diputat ha dit que una part de las nostras costas están tan imperfectament artilladas, qu' en un cas de compromís, els canons que hi tenim més servirían pera comprometre'ns que pera defensarnos.

Donchs jahont van á parar las cantidades considerables que 'l país satisfá pera tenir siquera assegurada la seva independència contra qualsevol atentat de una nació extranya? ¿En qué s' inverteixen?

Vegis com continuan subsistent las causas mateixas que 'ns ocasionaren la pèrdua de las colonias. No s' ha demanat comptes als culpables: els mateixos que

produhien aquell pavorós desastre continúan governant, y un día ó altre tornarem á sufrir las conseqüencias de la seva incurable propensió á tirar-nos per portas.

¡Ay d' Espanya, si no 's decideix prompte á treure de sobre el pes feixuch que l' aclapara!

PEP BULLANGA

ELS ENEMICHS

SFOROS se fan de totes menas pera desviar y debilitar la impetuosa corrent de opinió republicana, desbordada als ecos de la memorable Assamblea del 25 de Mars de 1903.

L' enemic tem y rezeja ab just motiu y no repara en medis per reprobats que siguin, ab el propósit malvat de desgabellar aquesta forsa sana y patrióti-ca, que te sa rahó de ser en las imperiosas exigencias de la realitat. La patria necessitada de redenció y las públicas libertats mermadas y sempre en perill en tant subsisteixi el régimen monárquich, imposan á la gran comunió republicana el deber de no desdir un sol moment, mantenint ab fermesa inquebrantable els compromisos que ha contret davant del món civilisat y davant de la seva propia conciencia.

Y 'ls mantindrà, n' estóm segurs, á despit dels enemics de dintre y malgrat els enemics de fora.

Tenim, sino per enemics, per contraris á la nostra acció, als que s' obstinan en no reconéixer encare las inmensas ventatjas de la unió republicana.

Si tots sentissin, com sent l' inmensa massa popular ab cert instint, la necessitat imperiosa de destruir l' obstacle secular que s' oposa á la realisació dels nostres ideals, prescindirían per complet de tota diferenciació, qu' en els actuals moments resulta de tot punt inoportuna. Reservant las particulars preferencias pera l' dia en que sigui necessari organisar la futura República, deixarian de banda tot adjectiu unit al sustantiu republica, lo qual no implica en cap manera la més mínima abdicació. La unitat perfecta de organissació y de direcció, es, en las grans batallas, prenda segura de la victoria.

¿A que vé, donchs, avuy, aqueixa persistencia en mantenir diferenciacions desacreditadas, després de trenta anys d' estérils peregrinacions? ¿A qué respón l' afany de tenir encare obertas certas capelletes, que ja s' haurían de haver tancat fa temps per falta de devots?

Perque es inqüestionable que la massa, lo que constituheix el núcleo y la forsa imponent del exercit republica está cada dia mes resolta á sostenir la unió. Se 'n va tota entera ab els que la proclaman, disposta á secundarlos ab el seu calorós entusiasme. Aixís ho ha demostrat en totes quantas ocasions se li han ofert de fer proba de la seva forsa.

Estém cansats de manifestarho: els que no conformin els seus actes, ab els actes de la massa serán fatalment arrollats.

Per poch que aixís ho considerin els partidaris de las diferenciacions, deixaran de donar la especie de satisfacció que proporcionan avuy als enemics de fora, quan diuen:

—Jutjen de lo que seria la República pels actes dels republicans, que may acaban de posarse de perfecte acort.

No tenen rahó, pero aixís ho propan, y ciertas classes socials que fácilment vindrían á nosaltres, s' ho creuen y s' abstenen de venirhi.

Els enemics de fora son implacables, y 's comprén, perque 'ls uns defensen sas inveteradas preocupacions, y 'ls altres odiosos privilegis als quals deuen gangas y prosperitats de tota mena, logrades á expensas de la dignitat y del bienestar de la nació.

Ja saben ells que l' dia que l' país implanti la República haurán fet á tots.

Enemics nostros son tots els elements reaccionaris, totes las tayfas clericals, tots els monopolisadors de serveys y beneficis arrancats á una administració viciosa y corrompuda. Las xutas que no poden resistir la llum del día, y las sangoneras xupadoras de la sanch del poble: aquests son els enemics de la República.

Ells y las oligarquias governants se sostenen mutuament, y s' apoyan ab els organismes del Estat, ab l' administració pública, ab la justicia histórica, ab l' exercit, ab el clero.

Utilisan, no la forsa del país que 'ls mira ab horror y ab temor, sino aquell aforisme jurídic que diu *Beati possidenti*. Afortunats els que posseheixen.

Se creuen segurs en las sevas trinxeras, inabordable á las forsas populars, completament desar-madas; si bé creuen y temen que allá hont no puguin alcansar els tiros dels fusells, hi podrá arribar algun día l' efecte de las formidables corrents de opinió, aqueixas corrents que, al condensarse poderosas, produheixen las grans tempestats revolucio-narias.

En l' impossibilitat de defensar la bondat del seu sistema y d' encomiar l' eficacia dels seus actes, realisan obra negativa, procurant multiplicar las pre-nacions contra l' acció republicana.

Ells son els que 'ns persegueixen; ells els que al notar que resultan contraproduents las persecucions injustas apelan al recurs de fomentar el desprestigi sobre las honradas aspiracions del poble, á fi de lograr que las classes neutras sorpresas entre dos mals, l' un real y l' altre imaginari, persisteixin en la seva neutralitat y s' abstinguin de donar el pas decisiu que las portaría al camp republica.

Pero al camp republica vindrán al últim, quan se persuadeixin de que 'ls nostros treballs persistentes s' encaminan avants que tot á la regeneració de la patria: quan compreguin qu' en la legalitat republicana amplia y generosa, hi caben totes las aspiracions legítimas, sempre que s' encarnin en els ideals del progrés y la justicia: quan vegin clarament que la República que pretenem implantar no será may ni una República de classe ni molt menos de partit ó de secta, sino una República eminentment nacional, armónica y progressiva.

Lo dolent ho coneixen y ho devoran y ho devorarán fatalment mentres el régimen actual subsisteixi. ¿Qué han guanyat, sino, en aquests sis anys que haurían hagut de ser de seria reparació, subsegüents als grans desastros colonials? Res enterament. Al contrari, la situació del país s' ha anat agravant de dia en día: la vida s' ha anat fent difícil per instants, y ja casi es impossible: han crescut els pagos, ha aumentat el desordre y ha acabat per venirnos á sorpendre una terrible crisis de treball y de subsistencias.

Per un moment semblá que la monarquia havia trobat un home ab en Maura. Y aquest home, preparador de viatjes regis y xorrejador de discursos, s' ha anulat en quant ha hagut de fer obra de govern y de administració.

Contant ab una majoria incondicional, no pot donar un pas. Sos projectes, ab tot y no resolde res, quedan en peu. Avuy brega per imposar la nova contribució sobre 'ls alcoholos, y en pochos días ha tingut la gracia de aixecar en contra seva l' unánime oposició de tots els interessats, que veuenh amensada de ruina la seva industria, sols per aumentar els recursos del tresor y donar vida á una plaga de inspectors.

Aixís governan els monárquichs: y lo més trist per ells es que no poden governar d' altra manera. Aprofitemnos dels seus desacerts, y quedará plenament demostrat que treballan per nosaltres.

P. K.

SOBRE LA CRISIS

Unis medis s' emplean pera conjurar la crisis obrera que tant se deixa sentir á Barcelona?

Fins ara s' han repartit alguns milers de bonos, que representan ab la miseria lo mateix que alguns milers de gotas caydags sobre l' mar.

Per últim fins aquest recurs dels bonos, qu' en certa manera coloca al obrer en las tristas condicions del pobre mendicant, fins aquest recurs ha acabat per faltar. ¿Cóm se las han de compondre, donchs, els infelissos operaris que tenint ganas de treballar no troban feyna en lloch?

El día de Corpus, algunas horas avants de que 'ls católichs fessin gala de la seva espléndides en la lluhida professó que varen organisar en senyal de protesta, un numerós grupo de operaris en vaga vullansarse al carrer al objecte de anarse á avistar ab las autoritats. No 'ls sigué permés que hi anessin en comitiva com desitjavan: sols á una migrada comissió se li consentí que portés la representació dels seus companys de desgracia.

Els que haurían de posar remey á tanta desventura no volen ferse cárrech de la situació: se obstinan en negarse á veure els espectacles de la miseria sense atenuants, tals com son en realitat. Els molesta menos una comissió de dotze, que una manifestació de alguns milers. Se figuran, obrant aixís, que la situació no es tan grave, y 's creuenh trobarse en millors condicions pera digerir més tranquilament y descansar á las nits sense sobresalts.

L' agotament dels bonos se tracta ara de suplirla ab la realissació de algunas obras públicas. Mentres s' allegan els recursos necessaris al efecte s' ha fet pública la condició de que sols se donará treball en las brigadas als operaris que per medi de un certifi-cat del seu patró acrediti qu' están en vaga per efecte de la crisis. Se vol evitar aixís que al sol anunci de que 's van á obrir treballs, compareguin á Barcelona verdaders aixáms de jornalers forasters que 'ls vinguin á disputar la feyna.

Trista condició la de la ciutat més rica d' Espanya, al veurers forçada á posar un dich á la inmigració de brassos! En virtut de aquesta inmigració continuada es com Barcelona ha crescut y s' ha enriquit en las épocas de prosperitat. Avuy, lo que avants li era tan ventatjós, li resulta perjudicial.

¿Qué dirán els que un mes y mitj enrera tiravan la casa per la finestra ab motiu del viatge regi? ¿Qué dirán els que aclamavan á n' en Maura com una especie de ser providencial, que tenia en las sevas mans la salvació d' Espanya?

Perque ja poden donarhi totes las voltas que vulguin: la crisis de Barcelona es una conseqüencia inevitable del estat general de postració que affigeix al país, y si aquest estat no 's millora, es senzillament perque l' govern no se 'n preocupa gens ni mica, com no sigui per agravarlo, cegant obstinadament totes las fonts de riquesa y multiplicant sense conciencia l' import dels tributs.

Ab la pérdua de las colonias s' han perdut importants mercats consumidores dels nostros productos. Res absolutament s' ha fet fins ara pera sustituir-los. Se demanan en va las admissións temporals que podrían reanimar el treball y avivar el comerç d' exportació. Altra feyna té en Maura que ficarse en semblants mals de cap.

¿Y encare certas classes adineradas, per temor á una renovació cada dia més necessaria, serán tan imbécils que continuhin prestantli vassallatje? Se necessita ser suicida, pera llepar las mans que las acogotan.

A la fi si ellas solas siguessin las perjudicadas podría tolerarse que se las componguessin á la mida del seu gust; pero darrera de aquests elements del ronyó cubert, que poden viure sense treballar, hi ha la massa dels obrers, que á la nit s' adormen ab el ventre buit, y l' endemá 's despertan sense saber

de hont han de treure el rosegó de pá que necessitan pera l' seu sustent.

Días enrera, en el Govern civil se celebrá ab cert misteri una reunió de peixos grossos per ocuparse de la crisis obrera. A lo menos digueren que aquest era l' objecte de la junta.

No falta emperó qui presum que ab l' excusa de la crisis, de lo que 's tractá principalment fou de tirar endavant certs treballs polítichs que de algun temps en aquesta part venen realisantsse al objecte de constituir un partit á las ordres incondicionals de n' Maura. Abona en certa manera aquesta sospita la significació reaccionaria, clerical y conservadora de la major part de las personas congregadas.

Y acaba de posar el pes á la balansa dels judicis alarmants, lo que respecte als acorts presos, digué al día següent un periódich noticier ab una candidés encisadora:

«Se nombraron algunas comisiones encargadas de estudiar la solución de la crisis obrera, y la manera de cortar radicalmente la agitación de que se hace víctimas á los obreros.»

Ja hi som.

La manera de *cortar radicalmente* lo qu' ells diuen que s' ha de *cortar*, ja sabem quina es, sense necessitat de que aquests senyors gassin saliva y tinta en més amplias explicacions. Las midas repressivas á tot pasto, la restricció de tots els drets y de totes las libertats, las trabas á la premsa y á las reunións públicas, la supressió de las societats obreras. Després de tot, lo que dirán ells:—Per badallar poch necessitan els obrers associarse.

Que ho vagin fent aixís y ja veurém fins ahont s' arriba.

Las agitacions son sempre perillosas; pero de totes ellas será sempre la més grave l' agitació dels budells buyts quan roncan.

P. DEL O.

A guerra del Extrém Orient continua presentant molt mal carís pels russos. A cada nova pallissa, á cada nou contratemps, entonan sempre l' mateix estribillo:—Jaho teniam previst.

Lo que sens dupte no varen preveure es l' alarma del país, cada dia menos resignat á prestarse al sacrifici. S' ha donat el cas de ser embarcadas las tropas á la forsa, ajayentse las mares dels soldats en la via, per impedir la marxa dels trens. Y cada dia hi ha presóns, deportacions y fusellaments de ciutadans que 's mostran enemics de la guerra. El despotisme del govern del Czar, vensut pel Japó, s' esbrava cruelment sobre 'ls mateixos russos. Sanch en l' Extrém Orient; sanch en l' imperi; sanch per tot arreu.

Aixó no pot durar, y no fora res d' extrany que á l' hora menos pensada esclatessin els formidables torpedos de la Revolució.

Els perruquers declarats en *huelga*, coneixedors de lo que va succehir á Tampa (Estats Units) en una qüestió de tabaquers, ab motiu de la qual els obrers posaren una marca en els productos per ells elaborats, á fi de que l' públich pogués distingirlos dels elaborats pels xinos, tractaren de fer una cosa semblant á Barcelona, colocalant la marca *Label* á las perruqueras que han admés las sevas proposicions. Y ni aixó qu' es tan senzill y tan legal, y qu' en res s' oposa á la libertat del treball, els ha sigut possible realisarho. Las autoritats ho han prohibit.

Aquí tenen un nou cas práctic de las dificultats que trobaran sempre 'ls obrers, mentres regeixin las institucions monárquicas, al proposarse fer us de qualsevol medi favorable á sos designis, encare que aquest medi sigui perfectament licit.

Sols la República en aquests casos, sab observar la més escrupulosa imparcialitat.

Y ara, per més que s' tracti de perruquers, no digui ningú qu' estich *agafant pels cabells* el tema de las ventatjas de la República sobre l' régimen dels privilegis.

Els alcoholers, al veure's amenassats acuden á n' en Maura implorant clemencia, y en Maura, que no vol de cap manera que l' alcohol se li enfili al cap, els envía de dret á n' el Osma.

Van á veure al ministre de Hisenda, y aquest, en nom y representació de la situació maurista, se 'ls treu de davant poch menos que á morradas.

Aixís procedeixen els grans homes de la situació imperant ab els seus súbdits, ab els seus vassalls, després que aquests varen entussiasmarse tant ab el viatge regi.

Desenganyats de tot, han acudit á la minoria republicana, disposta á pendre la seva defensa.

Ben vinguts siguin. Y ajudinnos tant com puguin en pago de l' ausili que la minoria 'ls hi prestará.

¿No tenen els alambins preparats? Carréguinlos ab el disgust públich y tots plegats destilarém la República!

El projecte de servey militar obligatori aprovat pel Congrés, al arribar al Senat sembla que ha trobat alguns entrabanchs.

No s' hi poden avenir els avis de la patria ab l' idea de que 'ls fills de las familias acomodadas tinguin de anar á las filas com qualsevol fill de proletari. Menos encare consentirán que 'ls seminaristas y 'ls novicis siguin obligats á cumplir la llei constitucional que imposa á tots els espanyols el deber de defensar á la patria ab las armas á la má.

Per aixó fan l' orni, y la aprobació del projecte ha quedat interrompuda.

Sens dupte, ab l' idea de treure 'ls son de las orellas, diumenje passat va celebrarse un *meeting* en

cada un dels deu districtes de Madrid. En totes aquestas reunións s' abogá per l' implantació del servey militar obligatori.

Qu' es molt just y molt convenient. Si tots els ciutadans van á las filas, l' exercit resultará més conscient que mereixen els pobres, y qui sab si algun día 's demostrará que hi ha alguna diferencia entre un exercit al arbitre exclusiu dels governants, y un exercit á la disposició absoluta de la patria.

Un joch de mans del president del Congrés. Hi havia dos diputats electes, á tota llum incompatibles, desde l' moment que desempenyan el cárrech de jutjes municipals de Madrid.

Pero un d' ells, el Sr. Ordóñez, es parent de n' Romero Robledo, y l' altre, el Sr. Montero Villegas, es fill de n' Montero Ríos.

Y tots dos van passar, aprofitant un moment de sorpresa.

Hi ha una llei que 'n diuen de incompatibilitats, en virtut de la qual els cárrechs retribuïts impedeixen l' exercici de la Diputació á Corts.

Pero tota llei té la seva trampa. Y ara ja seuen al Congrés las horas que 'ls deixa lliures el desempenyo del jutjat.

Aquí lo únich incompatible es la justicia. Incompatible en absolut ab la conducta dels polítichs de la monarquia.

Un diputat de la majoria, l' Sr. Tormo, defensava en el Congrés una esmena favorable á las pretensions dels alcoholers, y qu' hem de creure estava conforme ab la seva conciencia, dat el calor qu' empleava en la seva defensa.

Mes tot d' una en Maura va dir:—El gobierno hace de este asunto cuestión de gabinete.

Y al Sr. Tormo va faltarli temps pera retirar l' esmena y assure's tranquilament en els banchs de la majoria.

Vels'hi aquí un exemple edificant d' independencia de carácter y de moralitat política.

Un pare de la patria, entre las sevas conviccions y en Maura, renega de las sevas conviccions y obehix dócilment á n' en Maura; entre l' interés dels seus electors y l' interés del govern, obta pel govern.

Y no's figurin: aquests conillets tenen molt fort el fil-ferro que 'ls aguanta l' caparró, y son els únichs que fan carrera.

El govern rus ha declarat que si una ó mes potencias s' empenyessin en intervenir en el sentit de ferí fer la pau ab el Japó, s' hi oposaría ab totes las sevas forsas, encare que hagués de declarar la guerra al mon enter.

¡Vaya un enfutismament el que li ha entrat ab las pallissas que li adjudican els japonesos!

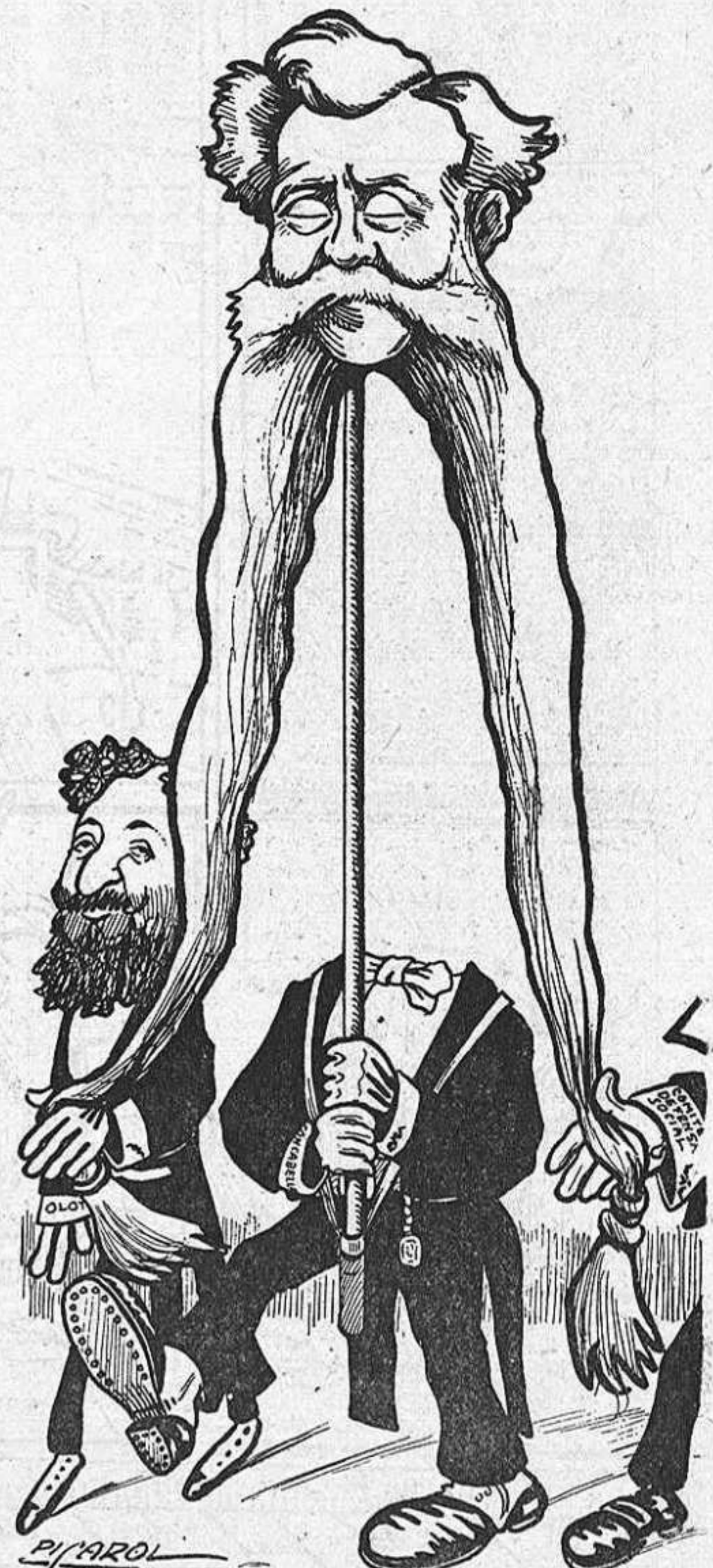
Ara sí que podem dir:—La Russia ve tota esberada! Aparteu las criaturas!...

Un eco italiá: El rey Víctor Manuel está á punt d' emprendre un viatge á la ciutat de Bolonia, hostatjantse á Casa de la Ciutat, ab tot y estar composta de republicans la inmensa majoria de la corporació municipal.

Allí se li donará un banquet d' honor, y l' rey s' assureará á taula entre l' arcalde republica y l' cardenal Svampa.

Aquestas singularitats sols se veuen á Italia, país clássich de las componendas y 'ls equilibris.

Corpus de 1904

El pendó municipal.

Parlan alguns periódichs de Madrid de la necessitat cada dia més sentida de que 's constituïx el bloc liberal.

Podrà sentir-se aquesta necessitat; però tal com van las cosas la formació del bloc liberal es una idea completament irrealizable, dintre del camp restringit de la monarquia, casada ab el rei.

El bloc liberal espanyol únicament pot formar-se en las pedreras republicanas.

Martirologi periódich:
Emilio López Domínguez ha sigut conduhit desde Córdoba a Málaga entre guardia-civils i lligat cotxe ab cotxe, pera respondre de un suposat delictu de imprenta.

Vigil, director de *La Aurora Social* de Oviedo, ha sigut condemnat a tres anys, sis mesos i vintidós dies de presó correccional en causa per escarni a la religió, seguida a instància de un canonge.

Azati, periodista valencià, fugint al extranger ha pogut sustreure's a no sé quants anys de presó.

Tomás Meabe, director de *La Lucha de Clases* de Bilbao, vegeta en la presó.

Valentín Hernández, director de *El Ruido*, qu' estava desterrat a Durango, té ara sobre d' ell una sentència de presó.

Ignocenci E. Vázquez, director de *El Clamor Zaragozano* té pendent recurs en el Suprem per una sentència de vuit anys de presó que ha dictat en contra d' ell l' Audiencia de Zaragoza.

La llista, ab tot i resultar tan llarga, no es completa ni molt menys.

Y ab tot encare hi ha qui crida contra la llibertat de la premsa.

Y en Maura's disposa, segons sembla, a coartarla.

La llibertat de la premsa ab l' engarjolament dels periodistas! Y encare no'n tenen prou!

A veure, a veure quin dia comensan a fusellarnos!

RIPOLL, 2 de juny

Veyent el poble que cada any plovia en el dia del seu patró Sant Eudalt, tenia a bé canviar la festa i posarla per Sant Jaume, lo que sigüé ratxassat per tots els escaíbats pilots; y veient que tots ells no eran prou per fer la protesta passaren pel poble a recullir firmes, pero'n tragueren total mitja dotzena.

Degut a la sequia que 's ve experimentant, 's trobá fa pochos dias una carta a sota la porta de una gavia mística manifestant, que, si no anavan a implorar l' perdó del disgust que havian donat al seu patró, no plouria fins qui sab quan. Veyentel nostre escaíbat que ab tot i aixó ningú 'n feya cas, proposá fer pregarias y com sigui que ni ab tot i las sevas pregarias vol ploure, 's Lluisos, hicas de Maria y pejesos li demanaren com a últim recurs que 's tregui l' Sant Cristó Gros, contentantlos que no 'l podíu treure per menos (esgarifíense), de vint y cinch duros.

VIDRERAS, 5 de juny

La opinió republicana y anticlerical de aquesta vila, aplaudeix l' actitud de la majoria del Ajuntament no volgent donar res pera la funció de Corpus y reusant la invitació del home negre per anar al Ofici y a la Professó a portá l' tálam.

No s' ho prengueren de la mateixa manera 's reaccionaris que exasperantse, determinaren llogar una orquesta y reunits els llanuts ab tot i ser molt acasualats, no feren prou diners.

CREU-ALTA, 5 de juny

Dels catòlics d' aquesta barriada estém conformes ab lo que va dir un dia nostre mossén Jaume desde la trona; que ni hi ha molta de lujo y sense voluntat; aixó es una rahó mes gran que la Iglesia que tenim, sino que la paraula lujo vol dir de conveniencia, pero ab paraules cobertas no afecta tant a la parroquia. Aquesta semana ja conquistán a l' un y l' altre per diumenge anar a la professó del Corpus, pro la gent de bé mateixa diu: aquests qu' organisan tals actes, son peixos que 's portan l' oli, puig tots volen ser cordonistas ó arregladors per no gastar una pesseta per cera: al menos ja que la cosa s' ho porta y no volen gastar, que fassin de gegants y que ballin per distreure la canalla y llavoras encare l' Ajuntament podria ferlos una petita subvenció.

SABADELL, 2 de juny

Després de llarga malaltia, ha mort en aquesta ciutat el conseqüent republicà federal y ferm propagador d' ideas avansadas en Batista Vilanova. Ab voluntat y bon zel desempenyá, entre altres càrrechs no menos importants, els de President de la Federació Obrera y del Comité Federal. La seva mort ha sigut molt sentida, com ho demostrá l' esplendor del seu enterro civil.

Quan la comitiva passava per la Rambla s' encontrá ab un home vestit de negre y barret de teula que duplaren tots que fos un capellá, per la poca educació que demostrá tenir, al no descobrirse al pas del cotxe fúnebre.

Descansi en pau el bon amich Vilanova.

BELLPUIG, 7 de juny

A la peregrinació de las hicas de Maria, efectuada el diumenge, no hi acudiren de aquesta població mes que una viuda vella y tres casadas. De solteras, ni una sola, y tal vegada per xó el nostre carbonayre ha estat malalt. Serán resultas del fracás.

Aquí s' veu que, a pesar dels grans esforços de flaqueja que 's carcas están fent, la idea clerical no arrela (a. D. g.) en aquesta comarca.

PERAFORT, 6 de juny

Las hicas de Maria volían celebrar la festa acostumada de cada any y mossén Matracas els hi va dir que volia dos duros pel sermónayre y un duro per mantenirlo. Las hicas van contestarli que cap rector los feya pagar lo menjar, y ell va dils'hi que 'l prenguessin a casa seva, contentantli la sagristana que ella no n' afartava de gent així. ¿Que 's sembla quinas llisonetas?

SITJES, 6 de juny

El conseqüent y ferm republicà, el ciutadà Cristóbal Rovirosa, ha sigut nomenat pera l' càrrech de agutzil de aquesta vila, ab tot i el tour de force realizat pel vell *Parrenyo banyut*, el seu fill el sarassa *Papitu*, DON Ramón, el socialista *Juctori*, en *Sardineta* y demés podridura clerical y caciquista.

Els regidors republicans Marsal, Puig y Misas son objecte de tota mena de felicitacions per haver sapigut fer triuñar una vegada més el dret sobre la forsa y la injusticia.—J. R.

ESPOLLA, 4 de juny

Un de aquells vells ferms que cridavan visca alló que a Fransa cridan per tot arreu y per espay de 12 anys

aguantava la canya de presidencia pescant dins l' olla municipal, rebé la tremenda bofetada al enterarse de que el mon civilisat está cansat de cacichs.

Figürinse ahont arriba l' caciquisme y la barra de un ex-republicà, que l' seu únic consol y venjansa va ser l' assistir a la professó de Corpus com a particular, ab un ciri cap per vall, desprenente de aquest contínua gotas com si volguessin dir: t' acompanyo ab el sentiment, y cosa mes vergonyosa encare, desprecia l' invitació que antigament ell passava als seus companys a ff de que dit acte estigués degudament concorregut.

LA CRISSIS OBRERA

¿CÓM S' HA DE RESOLDRE?

UN ORADOR D' OFICI

Que la empresa es peliagada es evident, caballés; pero, dónguinme a mi un' acta y déixinme aná al Congrés... Coneixeidor profundísim d' aquestas graves qüestions y enterat de lo que passa a Fransa y a otras nacions, entro al Parlament, exposo el plan que ja tinch trassat, y ab tres ó quatre discursos ho deixo tot arreglat.

UN SOCIÓLECH IGNOCENT

Per mí l' única manera de resoldre la qüestió es promoure grans reformas en nostra legislació. ¿Cóm volem que aixó s' adobi, per més que 's treballi ab zel, si 'ns ocupem de las branques y 'ns olvidem de l' arrel? Lo que convé es jurats mixtos, elevació del jornal, caixas pels vells y 's inútils y descans dominical.

UN FILÁNTROP DE SECA

Jo cridaria als que tenen nom, fortuna y posició y desseguit tots a l' obra! í obri una gran suscripció! Vingan cuynas económicas en els barris populars; vingan bonos en especies y sopa per totas parts. Una junta de senyoras sempre en sessió permanent, y en menos que 's canta un credo quedava tothom content.

UN «HOME D' ORDRE»

Massa soroll, massa huelgas, massa solidaritat y sobre tot massa culte a la santa llibertat. La causa de la miseria que afligeix els temps presents son els mitings bullangueros y els discursos disolventes. ¿Modo de que en quatre dias cambihi la situació? Que vingui un govern enérgich que clavi forsa bastó.

UN REGIDOR BARCELONÍ

¿Qui ho diu que la ballém magre? ¿Qui ho diu que passém traballs? ¿No hem regalat cinch mil duros per un concurs de caballes? ¿No hem probat qu' en bé del poble may se plany el nostre esforç anunciant per un breu plasso una batalla de flors? Cessin donchs els anys y 's morros, que per plorá es massa tart, y 'l qui no trobi pa a taula... que 's tiri de cap a mar.

UN DE LA CROSTA DE BAIK

¿Volen que 's digui ab franquesa quína es la meua opinió? Donchs penso que aquesta crísis l' envia Nostre Senyó. Sentat aixó, 'm sembla inútil, y hasta crech que pot fer mal, tot lo que 'n rigor no sigui dirigir la vista a dalt. Res de restaurants, ni bonos, ni regalo de diners; irogativas a tot pastol irogativas y res més!

UN DESPREOCUPAT

La sola y única causa de que aném tan malament es que avuy a Barcelona s' hi ha aixaplugat massa gent. Per lo tant: ¿qu' ets tú? ¿Gallego? Donchs, au, toca pirandó. ¿Y tú? ¿Aragonés? Anda, a busca l' pa al Aragó. Veuriau com d' aquest modo, sols en els nostres confins, no 'ns faltaria la feyna als pobres barcelonins.

Jo

Deixeuvos d' tonterias y música celestial: els mals crónichs s'ols se curan ab un remey radical. Consolá al poble ab paraules que deixan veure l' llautó, es fume's de la birolla y allunyar la curació. La crísis que 'ns aniquila, —s' ha de parlá ab bona fe— que no 's fassi un bon dissapte, no podrá arreglarse ab ré.

C. GUMÀ

EL TRET PER LA CULATA

—¿Y aixó?
—¿Per quins cinch sous han d' arrebatar-me 's drets que sobre 'l Marroch tinch de temps inmemorial?

Inlaterra y Fransa, sincerament sorpresas, cambian una mirada.

—Amiga, aixó dels drets realment no ho ignora-vam; pero com que t' han passat tantas cosas, ens creyam de bona fe que hi havias renunciat.

—¿Jo? ¡Jamay! Soch incapassa de renunciar a res. Néta de Pelayo, filla del Cid, hereva llegítima d' aquells valents capitans que...

—¡Basta! Quedém plenament convensudas de la rahó que t' assisteix. ¿Qué vols de l' Africa?

—Un tros gros, ben gros, tan gros com sigui possible. Necessito aixamplarme, expansionarme, adquirir colonias que 'm fassin olvidar las que acabo de perdre.

Fransa y Inglaterra extenen un mapa sobre la taula y, aguantantse 'l riure, preguntan a Espanya: —Tria. ¿Quina porció del Marroch vols?

—Aquestal...
Y senyala un bossí bastant regular.

—Per tú queda—diuhen las dugas grans potencias, fentse creus mentalment de la fantasiosa vanitat de la nació espanyola.

Ja té lo que tan desitjava y que tantas nits l' havia privada de dormir! Un tros d' Africa ahont poguer continuar la seva gloriosa historia de poble colonizador.

¿Cóm s' hi lluhirá Espanya en aquells terrenos incults y desprovehits de tot vestigi de civilisació? ¿Cóm els treurá la llana del clatell a n' aquells pobres moros! ¿Cóm els despertará! ¿Cóm els civilisará!...

En un tancar y obrir d' ulls trassa el seu plan de campanya.

—¡Aquí deu batallóns! ¡Aquí cinquanta pessas d' artilleria! ¡Aquí doscents generals que comandin aquestas tropas!

Al Africa, germáns,
a cassar moros,
a cassar moros;
al Africa, germáns,
pera obrir pas als capelláns.

Als acorts de la marxa de Cádiz y victorejada per tres dotzenas de nyébets y desocupats, l' expedició s' embarca, y després de pocas horas de navegació, durant la qual—miracle no gayres vegadas vist— els nostres barcos de guerra no sufriexen la mes mínima averia, els colonizadors espanyols saltan en terra en el primer lloch de la costa africana que 's vé al davant.

Immediatament aixecan un altar. Un dels cent cinquanta sacerdots que van ab l' expedició diu una missa, que tots ouhen de jonolls, y ja tenim inaugurada la colonisació del nou territori.

¡Viva Espanya!

—¿Qué venú a ferhi aquí?—els preguntan els moros quan els veuhen.

—Venim a civilisarvos, a fervos partícipes de las conquistas del progrés, a ensenyarvos cóm se fan la ditxa y la prosperitat d' un poble.

—¿D' ahont procediu que sabeu tant?

—D' Espanya.

Els moros somrihen y pensan interiorment:

—La terra dels galinas.

Pero callan, miran y deixan fer.

Cada día van arribant més vapors ab novas collas d' expedicionaris que, heróichs y práctichs com de costum, se limitan a tocar la guitarra, jugar a cartas y buscar un' ombra per jeure.

Passat algun temps, quan a la gent del Marroch li sembla que l' ocasió es propicia, aparella un petit barco de vela, y sense fer massa soroll envia a Espanya una comissió exploradora.

Arriban els moros aquí y ¿qué veuhen?

Veuhén un país pobre, abandonat, pastu de totas las plagas y victima de totas las miserias.

Veuhén una comarca com Andalusia ab porcions immensas sense cultivar.

Veuhén la meseta central erma y seca, ostentant per únic adorno vegetal uns quants ceps rostits y unas migradas matas de cigrons.

Mitjs enfadats, mitj satisfets, els moros tornan al Africa y encarantse ab els invasors que han anat allá ab la quiotesca pretensió de civilisarlos, els diuhen:

—Excelentíssims senyors: Venim de la seva terra y portém d' ella la íntima convicció de que no serveixen vostés per l' ofici que han escullit. ¿Cóm tenen l' atreviment de volguer arreglar la casa dels altres quan encare no han sapigut arreglar la seva? Números cantan. Espanya ab 504 mil kilómetros quadrats té únicament 19 milions d' habitants. En cambi Fransa, ab pochos kilómetros més, n' alberga 40 milions; Italia, ab 286 mil kilómetros, ne té 32 milions; Inglaterra, ab 314 kilómetros, n' alimenta 39 milions... ¿Pot donarse proba més gran d' incapacitat colonizadora?... De totas maneras, si tan s' empenyan en quedarse aquí, quédin'shi en bon' hora. Pera evitar disgustos invertirém els papers, y en tan que vostés se dedican a la colonisació de la nostra terra, nosaltres tocarém el dos y 'ns en anirém a colonisar la seva.

Y aixis ho fan. Arman els moros una expedició numerosa, atravessan l' estreit y desembarcan a la vegada en distints llochs, emprenen decididament la conquista d' Espanya.

Que, a dir veritat, els costa molt poch.

FANTÁSTICH

Com se comensa

Alemanya ha demanat un port al litoral del Marroch pera establirhi un diposit de carbó.

—Per ara portemhi 'l carbó. Després... ja hi farem l' arrós.

LOS va inaugurarse la nova presó modelo de Barcelona. Se digué en un principi que hi assistiria en persona l' Sr. Sanchez Toca, ministre de Gracia y Justicia, pero no resultá veritat.

A nosaltres se 'ns assegura que aquest bon senyor va demanar nota previamente de las dimensiones de las celdas destinadas als presos, y que trobantlas massa estretas, va desistir del viatge.

Va comprendre desseguida que pera visitarlas hauria hagut de doblegarse 'l nas.

El Sr. Verdagner y Callis cultiva tot sovint la nota cómica. Y lo mes xocant es que la cultiva sense saberho ni donarse'n compte.

Días enrera publicava en *La Perdiu* un article titulat: «De fora vingueren...»

S' ocupa en ell de haver sigut negada la subvenció municipal pera la professó de Corpus, y diu clara y explícitament que no ho hauria sigut tant si aquesta negativa hagués emanat exclusivament de regidors catalans; pero que l' hajan donada també tres ó quatre regidors castellans que figuran en la majoria republicana ¡oh! lo qu' es aixó no s' ho pot empassar.

Aquí del quènto de aquell camálích que passant pel carrer va rebre una trepitjada de un senyor.

Exhalá un ¡ay! per haverlo arreplegat al bell mitj de un ull de poll.

—Vd. dispense—li digué 'l senyor excusantse.

Y ell clavantli una mirada de drach, exclamá:

—Me caso ab Deu... ¡y es castellá!...

L' il·lustrat Sr. Verdagner y Callis, en aquest punt s' ha posat exactament al nivell del camálích del quènto.

Examinant las llistas dels piadosos varons que han contribuít al pago dels gastos de la professó, se n' hi troban alguns de duro... ¡Un duret!... Gastarlo en una professó ó en un cubert de restaurant ¿qué mes té?

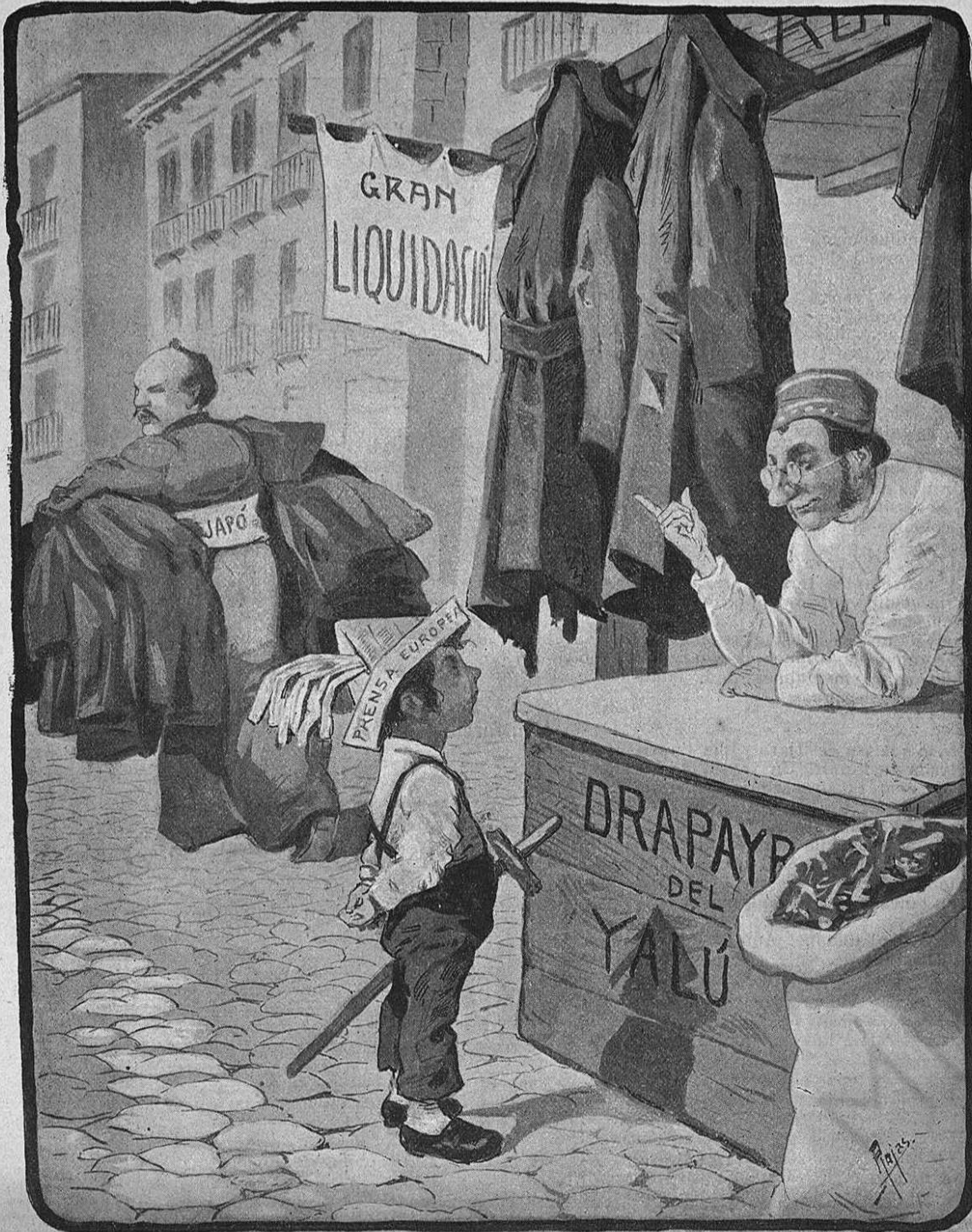
Alguns altres s' han estirat fins a cinch. Un bitllet mes ó menos no s' hi coneix a la cartera.

Procurant convence'l

—Don Tiberio, eztá V. en un error crazy-zimo. ¿No zabe V. que en Ezpaña loz cuernoz zon un artículo de primera nevezidad?

Roba vella

—¿No 't sembla, baylet, que si aquest continúa venint per aquí, aviat no 'm quedarà cap rus?

MITOLOGIA FUSIONISTA
Las tres Parcas

Y así se pasa la vida,
y así se viene la muerte,
tan callando.

N' hi ha hagut, encare que molt pocs, que han arribat a 50. Dignes son de que se 'ls concedeixi indulgència plenaria.
El marquès de las Cinquillas va posar-n'hi 100.
Y 'l Sr. Ferrer y Sistachs, arrendatari de la cobrança de contribucions va batre 'l record, esquitxant 2,000 pessetas.

¡Oh santa religió, ahont t' has anat a refugiar!...
A las oficinas ahont se pela y repela al contribuyente que 's descuida una mica, a forsa de apremis, embarchs y execucions.
Be es veritat que aquestes operacions tan agradables se realisan baix el protectorat del patriarca Sant Joseph, modelo de paciència y resignació.
¡Deu ser molt meritoria la tasca d' enviar contribuyents al cel en cos y animal!

Un católich estava molt content del bon éxit alcanzat per la profesó de Corpus.
—Naturalment—li deya un seu amich—com que vostés van pagarla, 's comprén que n' estiguin orgullosos. Vagin fentho aixís, y ningú tindrà dret de queixarse.
A lo qual replicá aquell ab la major ingenuitat:
—Alto aquí! Per nna vegada ja va bé. Pero cregui que si hi havíam de ser massa sovint, un s' hi miraria una miqueta avants de dirse católich. A la bossa no hi toquem!

Hi ha qui s' extranya que desde bon principi de haver las Corts reanudat las sevas taschas, la minoria republicana no haja batut el coure, com ho feya al final de l' anterior legislatura.
Mes hi ha que tenir en compte que lo qu' es convenient en certas circunstancias, deixa de serho en algunas otras.
M' explicaré.

Avuy en Maura ansia mes que may las saragatas parlamentarias.
Y las ansia porque conta entre 'ls diputats de la majoria, un coro nutrit de aplaudidors incondicionals.

Res li agradaría tant com que tots ells batessin palmas en son obsequi, com de segur ho farien, vingués ó no vingués a tom. Pero s' ha de quedar ab las ganas.

Se troba en la situació del comediant, ab el teatro obert y plé d' alabarderos, que no pot fer el cop, porque no troba cap artista que vulgui donarli la réplica.

Que reciti monólechs, si es que la llengua li fa pessigollas.

Per lo demés, no es garlant, sino obrant, com tothom desitja posar a proba el talent y las iniciativas de aquest leguleyo xerraire.

Y fins ara, tot son per ell dificultats y demostracions palpables de la seva colossal impotencia.

Ell mateix s' ha ficat a la cassola, y dintre d' ella s' está couhent en la seva propia salsa.
¡Y fa una fortor d' agafat, que a horas d' ara ja está empudegant a tot el país!

Llegeixo:
«S' atribueix al Sr. Pianas y Casals la frase de

que avants del 25 de juliol, el govern haurá enviat algun recado al Ajuntament de Barcelona.»

Tot es cosa que podria ser.
Pero de todas las maneras el recado qu' envihi 'l govern al Ajuntament barceloní no será may tan expressiu y concluent com el que 'ls electors enviaren al Hereu Pantorrilles, desde que 's van concebir els propòsits de acabar per sempre mes ab el caciquisme.

Un ministre ha dit que la qüestió del alcohol es la guerra entre 'l pá y 'l esperit de ví.

Aixís son els nostres governants: no contents ab fer barallar als espanyols, arriban fins al extrém de fer barallar també als comestibles y bebestibles.

Els mateixos no s' amagan de dirho: son una colla de busca-rahons.

Espanya pintada per ella mateixa.
L' endemà de Corpus, en tots els periódichs s' hi llegian telegramas parlant de lo mateix: de profesions y de corridas de toros.

Desgraciadament casi no pot parlarse de res mes.
Per aixó las demés nacions ja 'ns tenen ben classificats, com a país de vano.

Días enrera va descarregar sobre Madrit una terrible tempestat de pedra.

Ne queyan del tamany de nous.
Gran trencadissa de vidres, rotura complerta de cables eléctrics y alguna que altra desgracia per acabar de amenisar la festa.

Molt van sufrir els vehins: en cambi en Maura se 'n pot ben riure tenint com té a cubert la vinya de la situació.

Suposo que 'ls regionalistas s' alegrarán de aquest fenómeno atmosféric.

Es tan gran l' odi que senten a la vila del Os, que han de veure ab gust com hasta 'ls núvols del cel s' hi fan a cops de pedra.

Preguntava la María:

—Ab tants fills com té, Parés,
si la mullé l' hi faltés
(volgent dir que si 's moria)
vosté com ho arreglaria?...
—Molt aviat que ho arreglava,
si a mí la dona 'm faltava
de segur la mataria.

—Tinch una butllofa al pit.
—Una butllofa m' has dit!...

EUDALT SALA

—¿Cóm es, noy, que no vas vindre el passat dissapte a classe?
¿Que vas tenir mal de ventre ó potser mal de dropanat?
—Senyor professor, perdónim si aquell día vaig fer falta; pero, ¿per ventura ignora que fa uns quants anys, els dissabtes tant si fa sol com si neva tots son días de Campana?...
A. RIBAS LL.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—En-fa-ri-na-da.
- 2.ª ANAGRAMA.—Ramon—Norma.
- 3.ª CONVERSA.—Emma.
- 4.ª GEROGLIFICH.—Per carcamals los carcas.

Han endevinat totas ó part de las solucions del número anterior els caballers: Miguel Berenguer, José Vives, Joseph Romagosa Vallés, Esteban Malaret y Joan Dormua.

Caballers: Co Gifré Met, José Vives, G. Casellas Sendrós, J. Solé y Arias, S. Vilardell, Manel del Molí, Pl. Q. AL., Ramón Villisendas, Indalecio Vergés, J. Liévon, Joan Dormua, Culcusi, J. Milhomes, Victòria Cerilla, Miguel Gibergans y Joan Balasch: Ni 'ls mil.

Caballers: Joseph Alujas, Perico y Enrich, A. Cararach, Ciero, Sebata, y Joanet de Gracia: Passador.

Caballer: M. M. (Bellpuig): Perdoni, pero no 'ns en havém pogut ocupar.—J. S. (Vandellós): Hi ha coses que son de molt interés per la localitat, pero que no interessan gens als lectors en general.—J. Costa Pomés: Rebuda la remesa, lligada ab el fil d' or. Gracias.—J. Moret de Gracia: Els vercos son més graciosos que fáciles. Veurem.—Un Talleur: L' un es brut, l' altre insustancial.—Julio de Sans: No vá.—J. Cassi Torras: ¡Qué hi vol fer? Vosté es dels desgraciats... Paciència... ah, y ¡esperansa!—Miquel Plans: Massa vart, tot aixó.—Un perjudicat: Ja hi varem fer la brometa a son degut temps. Parlame es felshi propaganda.—Gonnella Poéich: Poca coseta s' utilizará.—Mont Tranquil: Pron n' hi ha.—J...: Quina mala lletra!—Rata de Sacristía: Es tart.—J. Montabiz: Veremus—Mariano Toda: Las cantarellas son fluijas.—Antolí B. Ribot: Poca fortuna.—A. Criquet: Es magre.—José Prunés: El ser jove no es cap qualitat.—Quimet de Cuba: Y el ser de Cuba tampoch.—P. L., R. D., P. P., Vda é h. de S. D., J. T., J. O., M. G., J. B., y J. V.: No podém insertar las cartas que 'ns envían per varias rahons.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª